

Теми та зміст семінарських занять

Денна форма навчання

Семінарське заняття № 4

Тема 10: «Друга світова війна 1941 - 1945 рр. й боротьба українців за незалежність.»

1. Питання-дилеми (для дискусії в малих групах)

1. **"Вибір між двома катастрофами":** Уявіть, що ви — молодий українець/українка в 1941 році. Перед вами стоїть вибір: воювати в лавах Червоної армії, де ви можете потрапити під репресії, чи приєднатися до націоналістичного руху, який може співпрацювати з ворогом? Які були б ваші головні аргументи, враховуючи тогочасні обставини?
2. **"Історична вартість":** Чи можна виміряти цінність незалежності кров'ю? Розгляньте діяльність ОУН-УПА: чи виправдовувала боротьба за незалежність ті жертви, на які довелося піти? Чи можна порівнювати їх боротьбу з боротьбою інших націй за свою державу?
3. **"Незручна правда":** Чому тема колаборації в українській історії є такою болючою? Чи можна її виправдати "меншим злом" чи "боротьбою за виживання"? Які паралелі можна провести з іншими народами, що опинилися в подібній ситуації?

2. Питання-метафори (для обговорення)

1. **"Україна на шаховій дошці":** У Другій світовій війні Україна була не лише полем бою, а й "розмінною монетою" в геополітичній грі. Якби ви були "шахістом" цієї партії, як би ви оцінили "позицію" України та які "ходи" могли б призвести до перемоги?
2. **"Повстання чи війна за власні інтереси?":** Чи можна розглядати боротьбу УПА виключно як визвольний рух, чи в ній були й інші інтереси, наприклад, створення власної авторитарної держави?
3. **"Історія у дзеркалі сучасності":** Які уроки Другої світової війни для України актуальні сьогодні, в умовах сучасної війни з Росією? Як наша боротьба за незалежність у минулому формує нашу ідентичність і сьогоднішній спротив?

3. Питання-провокації (для індивідуального осмислення)

1. **"Герої чи зрадники?":** Подивіться на цю тему очима радянської та сучасної української історіографії. Чому одна і та сама людина (наприклад, Степан Бандера) для одних є героєм, а для інших — зрадником? Як медіа впливають на наше сприйняття історії?
2. **"Невідомі герої":** Крім ОУН-УПА, хто ще боровся за українську ідентичність та її збереження в роки війни? Назвіть ці "невидимі" форми спротиву (наприклад, культурний, духовний) і поясніть їх важливість.